T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018 / 646
KARAR NO : 2018 / 806
KARAR TR : 24.12.2018

ÖZET : Mülga 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu kapsamında Sosyal Sigortalar Kurumu sigortalısı olarak kendisine yaşlılık aylığı bağlanan davacının, Emekli Sandığına tabi hizmet süresinin yanlış hesaplandığından bahisle yaşlılık aylığının kesilmesine, bu bağlamda yersiz ödendiği belirtilen miktarın adına borç çıkarılmasına ilişkin kurum işleminin iptali istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : S.M.
Vekilleri : Av. Z.Ö., Av. L.K.
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı(Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü)
Vekilleri : Av. H.M. & Av.Y.A. (Adli Yargıda)

O L A Y : Davacı dava dilekçesinde özetle; Emekli Sandığı (1050 gün), askerlik borçlanması (600 gün) ve SSK (3366 gün) primlerinin toplamı 5016 gün olduğundan emekli olmak için Sosyal Sigortalar Karabük İl Müdürlüğü'ne yapmış olduğu talep neticesinde 2103138396 tahsis numarası ile emekli olduğunu, emekli olmadan önce 10.03.2001 tarihinde Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü'nden talebi üzerine bildirilen hizmet durum belgesinde Emekli Sandığı hizmet süresinin 2 yıl 11 ay olduğunun bildirildiğini, T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü'nün tarafına bildirmiş olduğu hizmet durum belgesinde 2 yıl 11 ay olarak hesaplanan Emekli Sandığı hizmet süresinin daha sonra kurumun SGK ya gönderdiği yazıda 2 yıl 5 ay 14 gün olduğunun bildirildiğini; Emekli Sandığının tarafına yanlış bilgi vermesi neticesinde emekliliğe müstehak olmadığı halde emekli aylığı almasının sorumlusunun kurum olduğunu, Kurumun yanlış bilgi ve belge vermesinden kaynaklanan bu olayda kendisinin herhangi bir suçunun olmadığını; S.G.K.nin talimata istinaden emekli olmaya hak kazanmadığı halde 01.02.2005 tarihinden 22.06.2009 tarihine kadar almış olduğu emekli maaşlarının toplamı üzerinden hesaplanmış olan 26.912.36. TL.nin geri ödenmesi ve emekliliğinin iptal edilmesinin istenildiğini ifade ederek; kurumun talebinin reddedilmesi ve mağduriyetinin giderilmesi istemi ile adli yargı yerinde dava açmıştır.

Karabük İş Mahkemesi: 22.03.2012 gün ve E:2009/89, K:2012/60 sayı ile uyuşmazlığın esasını inceleyerek; "(…)davacının Emekli Sandığı(1050 gün), askerlik borçlanması (600 gün) ve SSK (3366 gün) primlerinin toplamı 5016 gün olduğundan emekli olmak için Sosyal Sigortalar Karabük İl Müdürlüğüne yapmış olduğu talep neticesinde 2103138396 tahsis numarası ile emekli olduğu, hizmet durum belgesinde Emekli Sandığı hizmet süresinin 2 yıl 11 ay olduğunun bildirildiği, T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğünün tarafına bildirmiş olduğu hizmet durumu belgesinde 2 yıl 11 ay olarak hesaplanan Emekli Sandığı hizmet süresinin daha sonra kurumun SGK ya gönderdiği yazıda 2 yıl 5 ay 14 gün olduğunun bildirildiği, ayrıca SGK'nun tarafına gönderdiği gelir bağlama kararında da Emekli Sandığı hizmet süresinin 2 yıl 11 ay olduğunun bildirildiği, davacının toplam hizmet süresinin 4850 güne inmesi ve 5000 günden az olması nedeniyle yaşlılık aylığından yararlanma şartlarını kaybettiği gerekçe gösterilerek yaşlılık aylığının iptal edildiği, ancak bu durumun davalı kurumun kendisinden kaynaklandığı, yaşlılık aylığı bağlanması işlemlerinde davacıya yükletilebilecek bir kusurun bulunmadığı, bu sebeple kurum işlemindeki hata nedeniyle davacının yaşlılık aylığının kesilmesinin hakkaniyete uygun olmayacağı anlaşıldığından davacının davasının kabulüne…" karar vermiş, karar davalı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Yargıtay 10.Hukuk Dairesi: 28.06.2012 gün ve E:2012/10700, K:2012/12801 sayı ile, "(…)5510 sayılı Yasanın Geçici 4. maddesinde, "Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanuna göre; aylık, tazminat, harp malûllüğü zammı, diğer ödemeler ve yardımlar ile 8/2/2006 tarihli ve 5454 sayılı Kanunun 1 inci maddesine göre ek ödeme verilmekte olanlara, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanunda kendileri için belirtilmiş olan şartları haiz oldukları müddetçe bunların ödenmesine devam olunur. Ancak, 5 ilâ 10 yıl arasında fiili hizmet süresi olan iştirakçilerden dolayı dul ve yetim aylığı almakta olanların, aylık ve diğer ödemeleri, bu Kanunun 32'nci, 34'üncü ve 37'nci maddelerindeki şartları haiz oldukları müddetçe devam edilir.

Bu madde kapsamına girenlerin aylıklarının bağlanması, artırılması, azaltılması, kesilmesi, yeniden bağlanması, toptan ödemeleri, ilgi devamı, ihya ve borçlanmaları, diğer ödemeler ve yardımlar ile emeklilik ikramiyeleri hakkında bu

Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır ve bu maddenin uygulanmasında mülga 2829 sayılı Kanun hükümleri ayrıca dikkate alınır…" hükmüne yer verilmiştir.

İş Mahkemeleri, 5521 sayılı Kanun ile kurulmuş istisnai nitelikte özel mahkemelerdir. Davaya konu uyuşmazlık, dayanağı işlem ve olayların meydana geldiği tarih itibariyle yürürlükte bulunan 5434 sayılı Kanun'dan kaynaklanmakta olup, görev alanına girmediğinden İş Mahkemelerinde çözümlenmesi mümkün değildir.

Somut olayda, Mahkemece, Emekli Sandığına yönelik olarak davanın tefrik edilerek, uyuşmazlığın çözümünün idari yargıya ait olduğunun belirgin olması karşısında, "yargı yolu yanlışlığı nedeniyle dinlenmesi mümkün bulunmayan dava dilekçesinin reddine" karar verilmesi ve o davanın sonucunun işbu davada bekletici mesele sayılarak, sonucuna göre karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup bozma sebebidir.

O hâlde, davalı Kurum avukatının bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA…" karar vermiştir.

Bozma kararı üzerine Karabük İş Mahkemesi; 8.11.2012 gün ve 2012/215 sayı ile, davanın Emekli Sandığına yönelik olan kısmının tefriki ile yeni bir esasa kaydına, tefrik edilen davanın sonucunun bekletici mesele yapılmasına karar vermiştir. Mahkeme tefrik edilen dosyaya ilişkin olarak da:

KARABÜK İŞ MAHKEMESİ: 1.3.2013 gün ve E:2013/45, K:2013/55 sayı ile, "(…)Mahkememizin 2009 89 esas 2012/60 karar sayılı dava dosyasında davacının davasının kabulü ile emekli aylığının kesilmesine ilişkin işlemin iptaline, davacının emekli maaşının kesildiği tarihten itibaren devamına karar verilmiş, Yargıtay 10 H.D.'nin 28/06/2012 tarih 2012/10700-12801 EK. Sayılı ilamı ile "Emekli Sandığına yönelik olarak davanın tefrik edilerek uyuşmazlığının çözümünün idari yargıya ait olduğunun belirgin olması karşısında yargı yolu yanlışlığı nedeniyle dinlenmesi mümkün bulunmayan dava dilekçesinin reddine karar verilmesi., " gerekçesiyle bozulmuş, usul ve yasaya uygun bulunan bozma ilamına uyulmuştur.

Tüm dosya kapsamına göre; davacıya 01/02/2005 tarihinden itibaren Emekli Sandığı ve SSK hizmetlerinin birleştirilmesi sonucu SSK'ndan yaşlılık aylığı bağlandığı, 2008 yılında Emekli Sandığı tarafından davacının hizmetinin fazla bildirilmesi nedeniyle yaşlılık aylığının iptal edildiği, davaya konu uyuşmazlığın 5434 Sayılı Yasa'dan kaynaklandığı, İş Mahkemesi'nin görev alanına girmediği, uyuşmazlığın çözümünün idari yargıya ait olduğu anlaşıldığından aşağıdaki gibi hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;

1-Yargı yolu yanlışlığı nedeniyle dava dilekçesinin REDDİNE…" karar vermiş, bu karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez, davalı kurumun Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü'nce bildirilen hizmet durum belgesinde müvekkilinin Emekli Sandığı hizmet süresinin yanlış hesaplanmış olması sebebiyle, yaşlılık aylığından yararlanma şartlarını kaybettiği gerekçe gösterilerek davalı kurum tarafından yaşlılık aylığının iptal edilmesine dair Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü Sigortalı Emeklilik İşlemleri Daire Başkanlığının 22.05.2009 tarih ve 335613 sayılı kurum işleminin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Zonguldak İdare Mahkemesi: 09.01.2014 gün ve E:2013/1880, 2014/18 Karar sayı ile; iptali istenilen işlemin dava dilekçesine eklenmesi ve/veya tarih ve sayısı ile tebliğ (öğrenme) tarihinin dava dilekçesinde gösterilmesi gerekirken, bu hususlara uyulmadan düzenlenen dava dilekçesinin Kanun hükmüne uygun olmadığı gerekçesiyle 2577 sayılı Kanun'un 3.maddesi hükmüne uygun bulunmayan dava dilekçesinin aynı Kanun'un 15. maddesinin 1.fikrasının (d) bendi uyarınca reddine karar vermiştir.

Davacı vekili bu kez yenilediği dilekçesi ile; aynı gerekçelerle Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü Sigorta Emeklilik İşlemleri Daire Başkanlığı'nın 22.05.2009 tarih ve 35613 sayılı kurum işleminin iptali talebi ile idari yargı yerinde dava açmıştır.

Zonguldak İdare Mahkemesi: 25.02.2014 gün ve E:2014/218, K:2014/404 sayı ile, emekli olan davacının, hizmet süresinin yanlış hesaplandığından bahisle yaşlılık aylığının kesilmesine ilişkin Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığınca tesis edilen dava konusu işlemin iptali istemiyle açılan uyuşmazlığın çözümünde dava konusu işlemi tesis eden idarenin bulunduğu Ankara İdare Mahkemesi'nin yetkili olduğu gerekçesiyle; 2577 sayılı Kanunun 15. maddesinin l/a bendi uyarınca davanın yetki yönünden reddine, dava dosyasının yetkili Ankara İdare Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

ANKARA 4.İDARE MAHKEME 07.04.2014 gün ve E:2014/485, K:2014/514 sayı ile; "5510 Sayılı Kanunun değişik 106. maddesi ile, 142, 143, Ek 36, Geçici 20, 81, 87. maddeleri hariç yürürlükten kaldırılan 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 1. maddesinde, bu Kanunun amacının, iş kazalarıyla meslek hastalıkları, hastalık, analık, malullük, yaşlılık ve ölüm hallerinde bu Kanunda yazılı şartlarla sosyal sigorta yardımları sağlanması olduğu belirtilmiş; 60. maddesinde, yaşlılık aylığından yararlanma esas ve şartlarına, 61. maddesinde, yaşlılık aylığının hesaplanmasına ilişkin düzenlemelere yer verilmiş, 134. maddesinde de, bu Kanunun uygulanmasından doğan uzlaşmazlıkların yetkili iş mahkemelerinde veya bu davalara bakmakla görevli mahkemelerde görüleceği kuralı yer almıştır.

01.10.2008 tarihinden itibaren yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 1. maddesinde, bu Kanunun amacının, sosyal sigortalar ile genel sağlık sigortası bakımından kişileri güvence altına almak, bu sigortalardan yararlanacak kişileri ve sağlanacak hakları, bu haklardan yararlanma şartları ile finansman ve karşılanma yöntemlerini belirlemek, sosyal sigortaların ve genel sağlık sigortasının işleyişi ile ilgili usul ve esasları düzenlemek olduğu belirtilmiş; 28. maddesinde yaşlılık sigortasından yararlanma şartlarına, 29. maddesinde yaşlılık aylığının hesaplanmasına ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir. Kanunun "Uyuşmazlıkların Çözüm Yeri" başlıklı 101. maddesinde ise, bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıkların iş mahkemelerinde görüleceği kurala bağlanmıştır.

Dosyanın incelenmesinden; Mülga 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu kapsamında Sosyal Sigortalar Kurumu sigortalısı olarak kendisine yaşlılık aylığı bağlanan davacının, hizmet süresinin yanlış hesaplandığından bahisle yaşlılık

aylığının kesildiği, anılan işlemin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlığın, Sosyal Sigortalar Kurumu sigortalısı olarak emekli olan davacının, 506 sayılı Kanuna göre bağlanan yaşlılık aylığının hizmet süresinin yanlış hesaplandığından bahisle kesilmesine ilişkin Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü Sigortalı Emeklilik işlemleri Daire Başkanlığı işleminden kaynaklandığı anlaşılmakla, 5510 sayılı Kanunun yukarıda belirtilen 101. maddesi hükmü karşısında, davanın görüm ve çözümünde idari yargı yerinin değil, adli yargı yerinin (iş mahkemelerinin) görevli bulunduğu sonucuna varılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davanın 2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanununun 15/1-a maddesi hükmü uyarınca görev yönünden reddine" karar vermiş, karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Davacı vekilinin ilk olarak; 19.01.2015 tarihli dilekçesi ile ortaya çıkan görev uyuşmazlığının giderilmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesini talep etmesi üzerine konuyu inceleyen Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü; 6.4.2015 gün ve E:2015 / 186, K:2015 / 202 sayı ile; "(…)Mahkememizce, dosya içinde yer almayan Karabük İş Mahkemesi'nin 2009/89 Esas sayılı ve 2012/215 Esas sayılı dava dosyası Uyap ortamında incelemeye açtırılmış olup, dosyaların incelenmesinden; Karabük İş Mahkemesi'nin 22.03.2012 gün ve 2009/89 Esas, 2012/60 Karar sayılı kararı ile esas yönünden davanın kabulüne karar verildiği, davalı vekilinin temyiz talebi üzerine Yargıtay 10.Hukuk Dairesi'nin 28.06.2012 gün ve 2012/10700 Esas, 2012/12801 Karar sayılı kararı ile görev yönünden bozma kararı verildiği, bozma kararı üzerine dosyanın Karabük İş Mahkemesi'nin 2012/215 sayılı esasına kaydedildiği, duruşmasının devam ettiği ve duruşmasının 30.04.2015 tarihine ertelendiği anlaşılmıştır.

Olayda, davacı vekilince görevli merciin belirlenmesi için 2247 sayılı Yasanın 14.maddesi kapsamında Mahkememize başvurulmuş olmasına karşın, Ankara 4.İdare Mahkemesi'nin görevsizlik kararı henüz kesinleşmediğinden ve Karabük İş Mahkemesi dosyasının duruşması devam ettiğinden, 2247 sayılı Yasanın 14. maddesinde öngörülen "kesin ve kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine" koşulu geçekleşmemiştir.(…)" gerekçesiyle 2247 sayılı Yasanın 14. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan başvurunun, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca reddine oy birliği ile kesin olarak karar vermiştir.

Davacı vekili bu kez, 6.6.2018 kayıt tarihli dilekçe ile; Karabük İş Mahkemesinin, 1.3.2013 gün ve E:2013/45, K:2013/55 sayılı kararıyla, Ankara 4.İdare Mahkemesinin, 07.04.2014 gün ve E:2014/485, K:2014/514 sayılı kararları arasında çıkan görev uyuşmazlığının giderilmesi amacıyla dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesini İdare Mahkemesinden talep etmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, Hicabi DURSUN'un Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Süleyman Hilmi AYDIN, Aydemir TUNÇ ve Nurdane TOPUZ'un katılımlarıyla yapılan 24.12.2018 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosyasının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, mülga 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu kapsamında Sosyal Sigortalar Kurumu sigortalısı olarak kendisine yaşlılık aylığı bağlanan davacının, Emekli Sandığına tabi hizmet süresinin yanlış hesaplandığından bahisle yaşlılık aylığının kesilmesine, bu bağlamda yersiz ödendiği belirtilen miktarın adına borç çıkarılmasına ilişkin Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü Sigorta Emeklilik İşlemleri Daire Başkanlığı'nın 22.05.2009 tarih ve 35613 sayılı kurum işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun "Bu Kanundan önce yürürlükte bulunan sosyal güvenlik kanunlarına tâbi geçen çalışmalar için bağlanacak aylıkların hesabı" başlıklı geçici 2. Maddesinin ilk paragrafında; "Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı, 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı, 17/10/1983 tarihli ve 2925 sayılı, bu Kanunla mülga 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı kanunlara tabi olanlara bağlanacak yaşlılık aylıkları aşağıdaki şekilde hesaplanır:" denilmiş, maddenin (c) fikrasının son bendinde ise, " Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce sigortalı veya iştirakçi olup, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra aylık talebinde bulunanlardan, farklı sosyal güvenlik kurumlarına ya da bu Kanunda belirtilen sigortalılık hallerinden birden fazlasına tabi olanlara aylık bağlanmasına esas alınacak kanun, bu Kanunla mülga 2829 sayılı Kanun hükümlerine göre tespit olunur ve bunlar hakkında, bu Kanunun geçici maddelerindeki hükümler uygulanır. Ancak, bunlardan bu Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamına girmeyenlere 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanmaz. Bu Kanunla mülga 2829 sayılı Kanuna göre 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanması gerekenlerden, bu Kanunun geçici 4üncü maddesi kapsamına girmeyenler için, bu maddenin birinci fikrasının (a) ve (b) bentleri esas alınır. (a) bendi hükümlerinin uygulamasına esas alınacak kanun, bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fikrasının (c) bendi kapsamında geçen süreler hariç, bu Kanunla mülga 2829 sayılı Kanun hükümlerine göre belirlenir. Bu Kanuna tabi hizmetlerle 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklarda geçen hizmetlerin birleştirilmesinde de bu fikra hükümleri esas alınmak suretiyle bu Kanunla mülga 2829 sayılı Kanun hükümleri uygulanır." hükmüne yer verilmiştir.

5510 sayılı Yasa'nın 106. Maddesinin 5.fikrası ile yürürlükten kaldırılan 24/5/1983 tarihli ve 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanunun, 1.maddesinde;Kanunun amacının; çeşitli sosyal güvenlik kurumlarına tabi olarak geçen hizmet sürelerinin birleştirilmesi suretiyle ilgililerin sosyal

güvenliklerinin sağlanması usul ve esaslarının düzenlenmesi olduğu; 2.maddesinde; Kanunun, T.C. Emekli Sandığına, Sosyal Sigortalar Kurumuna, Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumuna, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 inci maddesine göre kurulan emekli sandıklarına, tabi çeşitli hizmet süreleri bulunanların emeklilik, malullük, yaşlılık ve bölümleri halinde kendilerine ve hak sahiplerine sağlanacak hakları kapsadığı; 4.maddesinde; kurumlara tabi çeşitli işlerde çalışmış olanların hizmet sürelerinin, aynı tarihlere rastlamamak kaydıyla bu Kanuna göre aylık bağlanmasına hak kazanıldığında birleştirileceği, ancak, hizmet süreleri toplamının aylık bağlanmasına yeterli olmaması halinde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmayacağı belirtilmiş; "Aylığı bağlayacak kurum" başlıklı 8.maddesinde; "Birleştirilmiş hizmet süreleri toplamı üzerinden, ilgililere; son yedi yıllık fiili hizmet süresi içinde fiili hizmet süresi fazla olan kurumca, hizmet sürelerinin eşit olması halinde ise eşit hizmet sürelerinden sonuncusunun tabi olduğu kurumca, kendi mevzuatına göre aylık bağlanır ve ödenir."

Ancak, malullük, ölüm, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununa göre yaş haddinden re'sen emekli olma (Ek ibare: 27/1/2000 - 4505/1 md.) süresi kanunla belirlenen vazifelere atanma veya seçilme ve bağlı oldukları kurumun kanunla değiştirilmesi hallerinde ilgililere hizmet sürelerinden sonuncusunun tabi olduğu kurumca, kendi mevzuatına göre aylık bağlanır." hükmüne; Uygulanacak esaslar" başlıklı 10.maddesinde; "Bu Kanun uyarınca bağlanacak aylıkların ödenmesinde ve kesilmesinde, aylığı bağlayan kurum mevzuatındaki esaslar uygulanır. " hükmüne yer verilmiş; yine konuyla bağlantılı olarak; 5510 Sayılı Kanunun değişik 106. maddesi ile, 142, 143, Ek 36, Geçici 20, 81, 87. maddeleri hariç yürürlükten kaldırılan 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 1. maddesinde, bu Kanunun amacının, iş kazalarıyla meslek hastalıkları, hastalık, analık, malullük, yaşlılık ve ölüm hallerinde bu Kanunda yazılı şartlarla sosyal sigorta yardımları sağlanması olduğu belirtilmiş; 60. maddesinde, yaşlılık aylığından yararlanma esas ve şartlarına, 61. maddesinde, yaşlılık aylığının hesaplanmasına ilişkin düzenlemelere yer verilmiş, 134. maddesinde de, bu Kanunun uygulanmasından doğan uzlaşmazlıkların yetkili iş mahkemelerinde veya bu davalara bakmakla görevli mahkemelerde görüleceği belirtilmiş; geçici 81.maddesinde, "(Ek: 25/8/1999 - 4447/17 md.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte;

A) Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce yürürlükte bulunan hükümlere göre yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazanmış olanlar ile sigortalılık süresi 18 yıl ve daha fazla olan kadınlar ve sigortalılık süresi 23 yıl ve daha fazla olan erkekler hakkında, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlükte bulunan hükümler uygulanır.

B) (Yeniden düzenleme: 23/5/2002-4759/3 md.) 23.5.2002 tarihinde;

a) (A) bendi kapsamında olanlar hariç sigortalılık süresi 18 (dahil) yıldan fazla olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 40 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 23 yıldan (dahil) fazla olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 44 yaşını doldurmaları ve en az 5000 gün,

b) Sigortalılık süresi 17 (dahil) yıldan fazla, 18 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 41 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 21 yıl 6 ay (dahil) dan fazla, 23 yıldan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 45 yaşını doldurmaları ve en az 5000 gün,

c) Sigortalılık süresi 16 (dahil) yıldan fazla, 17 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 42 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 20 yıl (dahil) dan fazla, 21 yıl 6 aydan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 46 yaşını doldurmaları ve en az 5075 gün,

d) Sigortalılık süresi 15 (dahil) yıldan fazla, 16 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 43 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 18 yıl 6 ay (dahil) dan fazla, 20 yıldan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 47 yaşını doldurmaları ve en az 5150 gün,

e) Sigortalılık süresi 14 (dahil) yıldan fazla, 15 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 44 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 17 yıl (dahil) dan fazla, 18 yıl 6 aydan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 48 yaşını doldurmaları ve en az 5225 gün,

f) Sigortalılık süresi 13 (dahil) yıldan fazla, 14 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 45 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 15 yıl 6 ay (dahil) dan fazla, 17 yıldan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 49 yaşını doldurmaları ve en az 5300 gün,

g) Sigortalılık süresi 12 (dahil) yıldan fazla, 13 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 46 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 14 (dahil) yıldan fazla, 15 yıl 6 aydan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 50 yaşını doldurmaları ve en az 5375 gün,

h) Sigortalılık süresi 11 (dahil) yıldan fazla, 12 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 47 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 12 yıl 6 ay (dahil) dan fazla, 14 yıldan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 51 yaşını doldurmaları ve en az 5450 gün,

ı) Sigortalılık süresi 10 (dahil) yıldan fazla, 11 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 48 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 11 (dahil) yıldan fazla, 12 yıl 6 aydan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 52 yaşını doldurmaları ve en az 5525 gün,

j) Sigortalılık süresi 9 (dahil) yıldan fazla, 10 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 49 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 9 yıl 6 ay (dahil) dan fazla, 11 yıldan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 53 yaşını doldurmaları ve en az 5600 gün,

k) Sigortalılık süresi 8 (dahil) yıldan fazla, 9 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 50 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 8 (dahil) yıldan fazla, 9 yıl 6 aydan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 54 yaşını doldurmaları ve en az 5675 gün,

l) Sigortalılık süresi 7 (dahil) yıldan fazla, 8 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 51 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 6 yıl 6 ay (dahil) dan fazla, 8 yıldan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 55 yaşını doldurmaları ve en az 5750 gün,

m) Sigortalılık süresi 6 (dahil) yıldan fazla, 7 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 52 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 5 (dahil) yıldan fazla, 6 yıl 6 aydan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 56

yaşını doldurmaları ve en az 5825 gün,

n) Sigortalılık süresi 5 (dahil) yıldan fazla, 6 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 53 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 3 yıl 6 ay (dahil) dan fazla, 5 yıldan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 57 yaşını doldurmaları ve en az 5900 gün,

o) Sigortalılık süresi 4 (dahil) yıldan fazla, 5 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 54 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 2 yıl 8 ay 15 (dahil) günden fazla, 3 yıl 6 aydan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 58 yaşını doldurmaları ve en az 5975 gün,

p) Sigortalılık süresi 3 (dahil) yıldan fazla, 4 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 55 yaşını doldurmaları ve en az 5975 gün,

r) Sigortalılık süresi 2 yıl 8 ay 15 (dahil) günden fazla, 3 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 56 yaşını doldurmaları ve en az 5975 gün,

Malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş bulunmaları şartı ile yaşlılık aylığından yararlanabilirler.(…)" hükmüne yer verilmiş; 01.10.2008 tarihinden itibaren yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 1. maddesinde, bu Kanunun amacının, sosyal sigortalar ile genel sağlık sigortası bakımından kişileri güvence altına almak, bu sigortalardan yararlanacak kişileri ve sağlanacak hakları, bu haklardan yararlanma şartları ile finansman ve karşılanma yöntemlerini belirlemek, sosyal sigortaların ve genel sağlık sigortasının işleyişi ile ilgili usul ve esasları düzenlemek olduğu belirtilmiş; 28. maddesinde yaşlılık sigortasından yararlanma şartlarına, 29. maddesinde yaşlılık aylığının hesaplanmasına ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir. Kanunun "Uyuşmazlıkların Çözüm Yeri" başlıklı 101. maddesinde ise, bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıkların iş mahkemelerinde görüleceği kurala bağlanmıştır.

Diğer taraftan, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun "5434 sayılı Kanuna ilişkin geçiş hükümleri" başlıklı Geçici 4. maddesinin birinci fikrasında; "Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanuna göre; aylık, tazminat, harp malûllüğü zammı, diğer ödemeler ve yardımlar ile 8/2/2006 tarihli ve 5454 sayılı Kanunun 1 inci maddesine göre ek ödeme verilmekte olanlara, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanunda kendileri için belirtilmiş olan şartları haiz oldukları müddetçe bunların ödenmesine devam olunur. Ancak, 5 ilâ 10 yıl arasında fiili hizmet süresi olan iştirakçilerden dolayı dul ve yetim aylığı almakta olanların, aylık ve diğer ödemeleri, bu Kanunun 32 nci, 34 üncü ve 37 nci maddelerindeki şartları haiz oldukları müddetçe devam edilir." hükmüne, aynı maddenin beşinci fikrasında ise; "Bu madde kapsamına girenlerin aylıklarının bağlanması, artırılması, azaltılması, kesilmesi, yeniden bağlanması, toptan ödemeleri, ilgi devamı, ihya ve borçlanmaları, diğer ödemeler ve yardımlar ile emeklilik ikramiyeleri hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır ve bu maddenin uygulanmasında mülga 2829 sayılı Kanun hükümleri ayrıca dikkate alınır. (Ek cümle: 16/06/2010-5797 S.K/10. md.) Ancak, Polis Akademisinde öğrenim görmekte olan öğrencilerin yetim aylıkları bu öğrenimleri süresince kesilmeksizin ödenmeye devam edilir." hükmüne yer verilmiştir.

31.5.2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 506, 1479, 2925, 2926 ve 5434 sayılı Kanunlar kapsamındaki hizmet akdine göre ücretle çalışanlar (Sosyal Sigortalılar), kendi hesabına çalışanlar (Bağ-Kur'lular), tarımda kendi adına ve hesabına çalışanlar (Tarım Bağ-Kur'luları), tarım işlerinde ücretle çalışanlar, (Tarım sigortalıları), devlet memurları ve diğer kamu görevlilerini (Emekli Sandığı İştirakçileri), geçici maddelerle korunan haklar dışında, sosyal güvenlik ve sağlık hizmetleri yönünden yeni bir sisteme tabi tutmuş, beş farklı emeklilik rejimini aktüeryal olarak hak ve hükümlülükler yönünden tek bir sosyal güvenlik sistemi altında toplamıştır. 5510 sayılı Kanunun iptali amacıyla açılan davada Anayasa Mahkemesi, 15.12.2006 tarih ve E: 2006/111, K: 2006/112 sayılı kararıyla, anılan Kanunun birçok maddesi ile birlikte, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine tabi olarak görev yapmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlilerini diğer sigortalılarla aynı sisteme tabi kılan (başta 4/c maddesi) hükümlerin iptaline karar vermiş; bu karardan sonra kabul edilen 17.04.2008 tarih ve 5754 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanunda düzenlemeler yapılmış ve anılan Kanuna eklenen Geçici 1 nci ve Geçici 4 ncü maddelerle, 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 1 Ekim 2008 tarihinden önce 5510 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinin birinci fikrasının (c) bendi kapsamında olanlar (memurlar ile diğer kamu görevlileri) ile bunların dul ve yetimleri hakkında, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağı hüküm altına alınmıştır. 5754 sayılı Kanunun bazı hükümlerinin iptali istemiyle açılan dava Anayasa Mahkemesi'nin 30.3.2011 tarih ve E: 2008/56, K:2011/58 sayılı kararı ile reddedilmiştir.

5510 sayılı Kanunun 101 nci maddesinde yer alan "…bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür." bölümünün iptali istemiyle yapılan itiraz başvurusunda Anayasa Mahkemesi, 22.12.2011 tarih ve E: 2010/65, K: 2011/169 sayılı kararıyla (RG. 25.1.2012, Sayı: 28184) davayı redle sonuçlandırmakla birlikte; söz konusu kararın Mahkememiz önündeki uyuşmazlığa ışık tutacak şekilde şu gerekçeye dayandırmıştır: "…5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, evvelce olduğu gibi 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacaklar ve bunların emeklileri bakımından da aynı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edecek; ancak 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlileri olarak çalışmaya başlayanlar ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacak ve haklarında 5434sayılı Kanun değil, 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esaslar uygulanacak; ihtilaf halinde de adli yargı görevli bulunacaktır. 5754 sayılı Kanunun yürürlüğüyle birlikte, artık Sosyal Sigortacılık esasına göre faaliyet gösteren ve yaptığı, tesis ettiği işlem ve muameleler idari işlem sayılamayacak bir sosyal güvenlik kurumunun varlığından söz etmek gerekli bulunmaktadır. 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçisi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden ise Sosyal Güvenlik Kurumu'nun tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idari işlem niteliğini korumaya

devam edecek, bunlara ilişkin ihtilaflarda da evvelce olduğu gibi idari yargı görevli olmaya devam edecektir… Bu bakımdan 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra, prim esasına dayalı yani sistemin içeriği ve Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, itiraz konusu kuralla, yargılamanın bütünlüğü ve uzman mahkeme olması nedeniyle Kanun hükümlerinin uygulanması ile ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasa'ya aykırılık görülmemiştir. Ancak, yukarıda açıklandığı üzere 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce statüde bulanan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından doğan idari işlem ve idari eylem niteliğindeki uyuşmazlıklarda idari yargının görevinin devam edeceği açıktır…"

Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin ve Anayasa Mahkemesi kararının birlikte değerlendirilmesinden, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, daha önce olduğu üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacakları gibi bunların emeklilikleri bakımından da aynı Kanun hükümlerinin uygulanmaya devam edileceği; ancak, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacağı ve haklarında 5434 sayılı Kanunun değil 5510 sayılı Kanunun öngördüğü kural ve esasların uygulanacağı dolayısıyla ihtilafların da adli yargı yerinde çözümleneceği açıktır.

Uyuşmazlığa konu olayda; davacıya 3366 gün SSK hizmeti, 600 gün askerlik borçlanması ve 1050 gün Emekli Sandığı hizmeti olmak üzere toplam 5016 gün hizmeti esas alınarak 1.2.2005 tarihinden itibaren birleştirilen hizmetleri üzerinden 506 sayılı yasaya göre yaşlılık aylığı bağlandığı, 22.6.2009 tarihine kadar bu aylıkların ödenmesine devam edildiği; davacının 14.2.2008 tarihli dilekçesi ile SGK'ya başvurarak Emekli Sandığı kapsamında 1.7.1986-30.5.1989 tarihleri arasında geçen hizmetine karşılık kıdem tazminatı veya başka bir hakkı varsa tarafına bilgi verilmesini istemesi üzerine, Kamu Görevlileri Emeklilik İşlemleri Dairesi Başkanlığınca yapılan tespit sonucu daha önce 10.8.2001 sayılı yazıda bildirilen 2 yıl 11 aylık hizmet süresinin hatalı bildirildiğinin tespit edildiği, bunun üzerine davalı Kurum tarafından, Emekli Sandığı kapsamında 1.1.1987-14.6.1989 tarihleri arasında 2 yıl 5 ay 14 gün hizmetinin bildirilmesi sonucu davacının 884 gün Emekli Sandığı hizmeti, 3366 gün SSK hizmeti ve 600 gün askerlik hizmeti olmak üzere toplam hizmeti 4.850 güne inmesi ve toplam hizmetinin 5000 günden az olması nedeni 506 sayılı Yasa kapsamındaki yaşlılık aylığından yararlanma şartlarını kaybetmesi nedeni ile yaşlılık aylığının iptal edildiği; Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü Sigorta Emeklilik İşlemleri Daire Başkanlığı'nın 22.05.2009 tarih ve 35613 sayılı işlem ile de;davacının, Emekli Sandığına tabi hizmet süresinin yanlış hesaplandığından bahisle yaşlılık aylığına müstehak olmadığı, bu bağlamda yersiz ödendiği belirtilen miktarın adına borç çıkarıldığının bildirilmesi üzerine davacı ve daha sonra vekili tarafından; esas olarak, mülga 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu kapsamında Sosyal Sigortalar Kurumu sigortalısı olarak kendisine yaşlılık aylığı bağlanan davacının, Emekli Sandığına tabi hizmet süresinin yanlış hesaplandığından bahisle yaşlılık aylığının kesilmesine, bu bağlamda yersiz ödendiği belirtilen miktarın adına borç çıkarılmasına ilişkin kurum işleminin iptali istemiyle açıldığı anlaşılmıştır.

Bu durumda, 2829 sayılı Kanun'un 8. maddesinde, hizmet birleştirmesinde son yedi yıllık fiili hizmet süresi içinde fiili hizmet süresi fazla olan kurumca kendi mevzuatına göre aylık bağlanacağının ve ödeneceğinin kurala bağlandığı, bu kapsamda davacın 5000 gün hizmetini tamamlayarak kendisine yaşlılık aylığı bağlanmasını hedeflediği, davacının çalıştığı işyerleri, çalışma süreleri ve çalışılan gün sayılarına bakıldığında Emekli Sandığına tabi sürelerinin, kendisine 5434 sayılı yasa hükümlerinin uygulanmasını gerektirmediği; kaldı ki anılan Yasa kapsamının uygulanması yolunda bir talep ve çekişme de bulunmadığı; davacının talebinin, 5510 sayılı Kanunun işaret ettiği 506 sayılı Yasa'nın yaşlılık aylığından yararlanma esas ve şartlarını belirleyen hükümleri çerçevesinde irdeleneceği, dava konusu işlemin de 506 sayılı Yasa hükümleri doğrultusunda tesis edildiği gözetildiğinde; idari yargının görev alanına ilişkin 5510 sayılı Yasa'nın 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununa yönelik geçiş hükümleriyle ilgili olmayan, 506 sayılı Yasa hükümleri değerlendirilmek suretiyle çözümlenmesi gereken uyuşmazlığın görüm ve çözümünün adli yargı mercilerine ait olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davanın görüm ve çözümünde adli yargı yeri görevli olduğundan, Karabük İş Mahkemesinin, 1.3.2013 gün ve E:2013/45, K:2013/55 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Karabük İş Mahkemesinin, 1.3.2013 gün ve E:2013/45, K:2013/55 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 24.12.2018 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Birol
DURSUN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Aydemir	Nurdane
AYDIN	TUNÇ	TOPUZ